

***ВІСНИК СТУДЕНТСЬКОГО
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА
«ВАПРА»***

**ВІННИЦЬКОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ІНСТИТУТУ
ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

Випуск 187

Вінниця 2024

**ВІСНИК СТУДЕНТСЬКОГО
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА
«ВАПРА»**

**ВІННИЦЬКОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ІНСТИТУТУ
ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

Випуск 187

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
XIII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

*«Актуальні проблеми ефективного соціально-
економічного розвитку України»*

18 квітня 2024 року

Вінниця 2024

УДК 338.1

Вісник студентського наукового товариства «ВАТРА» Вінницького торговельно-економічного інституту ДТЕУ. Вінниця: Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ, 2024. Вип. 187. 415 с.

У Віснику розглядаються глобальні імперативи підприємницького потенціалу компаній на внутрішньому та зовнішньому ринках; проблеми та перспективи соціального забезпечення громадян; сучасні моделі, стратегії, технології менеджменту; стан, виклики та перспективи розвитку публічного управління в Україні; проблематика моделювання та проектування процесів управління в соціально-економічних системах. Значна увага приділяється стратегічним напрямкам розвитку бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту в контексті динамічних євроінтеграційних процесів; фінансовому механізму забезпечення соціально-економічного розвитку країни; проблемам та перспективам торгівлі в реаліях сьогодення; маркетинговим технологіям в умовах інноваційного розвитку бізнесу. Висвітлюються регіональний та національний виміри тенденцій розвитку індустрії гостинності та харчової промисловості; політико-правові, історичні та соціально-психологічні тенденції державотворення в Україні. Досліджуються передумови професійної самореалізації молоді в умовах ринкової економіки: мовний, соціальний та міжкультурний аспекти.

Розраховано на аспірантів, молодих вчених, здобувачів вищої освіти, які цікавляться проблемами соціально-економічного розвитку суспільства.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії – **Замкова Н. Л.**, д-р філос. наук, професор
Відповідальний секретар – **Мартинова Л. Б.**, д-р екон. наук, професор

Члени редакційної колегії:

Бабчинська О. І., д-р екон. наук, доцент, **Власенко І. Г.**, д-р мед. наук, професор, **Громова О. Є.**, д-р екон. наук, доцент, **Іваницька Н. Б.**, д-р філол. наук, професор, **Корж Н. В.**, д-р екон. наук, професор, **Романовська Ю. А.**, д-р екон. наук, доцент, **Хачатрян В. В.**, д-р екон. наук, професор, **Антонюк К. Г.**, доктор філософії зі спеціальності «Економіка», **Вівсюк І. О.**, доктор філософії зі спеціальності «Економіка», **Добровольська Н. В.**, канд. пед. наук, доцент, **Довгань Ю. В.**, канд. екон. наук, доцент, **Китайчук Т. Г.**, канд. екон. наук, доцент, **Мазуркевич І. О.**, канд. екон. наук, **Майстер Л. А.**, канд. екон. наук, доцент, **Осіпова Л. В.**, канд. екон. наук, доцент, **Павлюк Т. І.**, канд. екон. наук, доцент, **Стратійчук В. М.**, доктор філософії зі спеціальності «Економіка», **Тернова А. С.**, канд. техн. наук, доцент.

Свідоцтво Вінницького обласного управління юстиції про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації № 662-20-р серія ВЦ від 14 грудня 2006 року.

ЗМІСТ

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ: СТАН, ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Бєлко Ю. М.

Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ HR-СТРАТЕГІЇ ОРГАНУ

ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ..... 11

Боднюк І. Л.

Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗБУДОВИ ВІДНОСИН МІЖ УКРАЇНОЮ ТА

ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ..... 17

Бондар Ю. Є.

Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ДЕРЖАВНА МОЛОДІЖНА ПОЛІТИКА: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ДЛЯ

УКРАЇНИ..... 25

Важинський А. О.

Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЦИФРОВОЇ ПАРТИСИПАЦІЇ ГРОМАДСЬКОСТІ

У ВИРОБЛЕННІ ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ..... 31

Винник А. О.

Здобувач освітнього ступеня «магістр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ МІСЦЕВИХ ФІНАНСІВ ЯК ОСНОВИ

МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ..... 39

Владімірова Т. О.

Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА КОНЦЕПЦІЇ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО

БРЕНДУ УКРАЇНИ..... 47

Восводко Д. Р.

Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ВПРОВАДЖЕННЯ ІНСТРУМЕНТАРІЮ ЦИФРОВИХ РОБОЧИХ МІСЦЬ В

ОРГАНАХ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ..... 52

Малай А. О. Здобувач освітнього ступеня «магістр» Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ЯК КЛЮЧОВИЙ ФАКТОР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАБІЛЬНОСТІ В ДЕРЖАВІ.....	186
Мельник В. О. Здобувач освітнього ступеня «магістр» Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ МЕХАНІЗМ РОЗБУДОВИ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ.....	192
Мельник С. Д. Здобувач освітнього ступеня «бакалавр» Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ УЧАСТІ ГРОМАДСЬКОСТІ У ВИРШЕННІ МІСЦЕВИХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРОБЛЕМ.....	200
Моргунова А. А. Здобувач освітнього ступеня «бакалавр» Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ВПЛИВ ДЕРЖАВНОЇ КУЛЬТУРНОЇ ПОЛІТИКИ НА ДУХОВНУ КОНСОЛІДАЦІЮ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА.....	207
Нагайський Б. С. Здобувач освітнього ступеня «магістр» Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ СУЧАСНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ.....	213
Найчук П. В. Здобувач освітнього ступеня «магістр» Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ.....	220
Науменко В. Д. Здобувач освітнього ступеня «бакалавр» Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ СУЧАСНА РЕФОРМА ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ: ОСНОВНІ НАПРЯМИ ТА КОНЦЕПЦІЇ.....	227
Незгода Н. П. Здобувач освітнього ступеня «магістр» Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ПРИНЦИПИ ТА ІНСТРУМЕНТИ ПРОЄКТНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В ПРОГРАМАХ МЕДИЧНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.....	236
Нікіторович Ю. В. Здобувач освітнього ступеня «магістр» Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СФЕРИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ.....	242

7. Харинович-Яворська, Д. О., Урсакій Ю. А. Публічно-приватне партнерство як спосіб забезпечення концепції сталого розвитку інноваційної економіки України. *Науковий вісник Чернівецького університету*. 2019. Вип. 802. Економіка. С. 44-56.

8. Манжул І. Державно-приватне партнерство в енергетичній галузі. *Юридичний вісник*. 2020. № 4. С. 51-57.

УДК 37(045)

Науменко В. Д.

Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

СУЧАСНА РЕФОРМА ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ:

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ТА КОНЦЕПЦІЇ

У статті показано, що реформа сучасної системи загальної середньої освіти в Україні спрямована на формування і розвиток ключових компетентностей учнів, які реалізуються через використання наскрізних компетентностей; освітній процес є особистісно орієнтованим і компетентнісним, а цільовими критеріями освітніх результатів учнів з є знання, уміння і навички.

Ключові слова: *реформа, середня освіта, компетентності, освітні результати, знання.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з основними науковими чи практичними завданнями. Реформа сучасної системи середньої освіти на засадах ініціативи «Нова українська школа», яка розпочалася в початковій школі, зараз проходить етап оновлення базової середньої освіти. Ця реформа вимагає переорієнтації всієї системи загальної середньої освіти на теоретико-методологічні засади компетентнісного підходу як передової, ефективної та результативної парадигми реалізації освітнього процесу.

Метою цієї публікації є аналіз цілей та основних акцентів цієї освітньої реформи з точки зору всіх учасників реформи - ініціаторів реформи, науковців, методистів, керівників навчальних закладів та вчителів-предметників, які

безпосередньо впроваджували цю реформу в практику базової середньої освіти - задля забезпечення ефективного реформування системи загальної середньої освіти в Україні. Нижче наведено стислий опис реформи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Концептуальні засади реформи середньої освіти були опубліковані у 2016 році реформаторською командою колишнього міністра освіти Л. Гриневич та пізніших реформаторів О. Елькіна, С. Калашникової та інших науковців і практиків [5]. Того ж року за координації Р. Шаєна та за участі реформаторів освіти, у тому числі колишнього міністра освіти Л. Гриневич, було видано книгу «Нова українська школа: Основа освітніх стандартів» [6] та «Нові державні стандарти загальної середньої освіти, що встановлюють вимоги до рівня навчальних досягнень учнів від початкової до старшої школи. Версія 1.0» [6, р. 4].

Дослідниця Т. Смагіна проаналізувала проблеми переходу від початкової до базової освіти в новій реформі української школи та визначила основні процедурні аспекти продовження на новому етапі реформи, спрямовані на збереження позитивних результатів і досвіду, набутих у реформуванні початкової школи [7].

Теоретичні засади та застосування компетентнісного підходу в освіті стали темою методологічного семінару, організованого Інститутом обдарованої дитини Національної академії педагогічних наук України. За результатами семінару було підготовлено збірник матеріалів щодо застосування компетентнісного підходу на всіх рівнях освіти, методологічних і теоретичних засад компетентнісної освіти, результатів досліджень та практичного досвіду застосування компетентнісного підходу в шкільній освіті.

Проте аналіз психолого-педагогічної літератури та матеріалів свідчить, що основні акценти та концепції реформування сучасної загальної середньої освіти ще не стали предметом цілеспрямованого наукового дослідження.

Виклад основного матеріалу дослідження Основними концептуальними засадами реалізації реформи нової української школи в 5-9 класах системи загальної середньої освіти є Закони України «Про освіту» (2017) [2], «Про повну

загальну середню освіту» (2020) [3], «Концепція Нової української школи» (2016) [5; 6], а також затверджені 30 вересня 2020 року на основі вищезазначених положень Нові державні стандарти базової середньої освіти [1].

Так, Державний стандарт базової середньої освіти, затверджений 30 вересня 2020 року, має на меті «розвивати природні здібності, інтереси та обдарування учнів, формувати в них необхідні компетентності для соціальної та громадянської активності, давати їм можливість здійснити свідомий вибір майбутньої трудової діяльності та самореалізації, продовжити освіту на рівні професійно-технічної підготовки або здобути професію, брати участь у сімейному, громадському та культурному житті, виховувати відповідальне та шанобливе ставлення до національних і культурних цінностей українського народу». Ця мета досягається шляхом формування в учнів відповідної ціннісної орієнтації, ключових компетентностей та наскрізних умінь, необхідних майбутнім громадянам для досягнення поставлених цілей та успішного життя в суспільстві.

Цінності, що лежать в основі впровадження нового Державного стандарту базової середньої освіти, включають повагу до учня; забезпечення рівного доступу до якісної освіти; дотримання принципів академічної доброчесності; підтримку розвитку самостійності, підприємливості та ініціативності учнів; заохочення критичного мислення та впевненості у власних силах; популяризацію культури здорового способу життя; розвиток активної громадянської позиції та патріотизму в учнів. Вона включає в себе [1].

З метою врахування віку, індивідуальних особливостей розвитку та потреб учнів у стандартах визначено два цикли базової середньої освіти: адаптований (5-6 класи) та профільний (7-9 класи).

Цікавою особливістю нових стандартів базової середньої освіти є відсутність предметного поділу, а лише окремі освітні галузі для інтеграції змісту освіти. А саме: мова і література, математика, природа, технології, пізнання, суспільство і здоров'я, громадянство і історія, мистецтво і фізична культура [1]. Для кожної освітньої галузі визначено цілі, групи загальних

результатів, потенційні компетентності (уміння і ставлення, пов'язані з кожною ключовою компетентністю, та базові знання про галузь загалом), ключові результати навчання (загальні, специфічні та критерії оцінювання), рекомендовану кількість навчальних годин у базовому навчальному плані, а також мінімальну та максимальну кількість навчальних годин. Слід зазначити, що національні стандарти є основною основою для розробки будь-якої навчальної програми.

Якщо для учнів 1-4 класів початкової школи в якості стандартів використовуються знання, уміння та навички, то для учнів 5-9 класів дуже важливо, щоб цільовими стандартами результатів навчання були знання, уміння та ставлення. Це пов'язано з тим, що з часом знання забуваються, навички втрачаються, а цінності залишаються з випускниками шкіл на все життя.

У Державному стандарті особлива увага приділяється міжпредметним умінням, які допомагають формувати та розвивати ключові компетентності учнів. До таких умінь належать читання з розумінням, висловлювання думок в усній та письмовій формі, критичне та системне мислення, логічне обґрунтування своїх позицій, творча діяльність, ініціативність, конструктивне управління емоціями, оцінювання ризиків, ухвалення рішень та розв'язання проблем, прийняття рішень та «ухвалення рішень та розв'язання проблем» та ін. Варто зазначити, що ці наскрізні вміння мають формуватися та розвиватися в усіх інтегрованих предметах і темах [1].

Затверджені державні стандарти також ґрунтуються на концепції нової української школи та реалізуються на засадах особистісно-орієнтованого та компетентнісного підходів, що є дуже сприятливим, оскільки забезпечує наступність між початковою та середньою школою.

Таким чином, можна зробити висновок, що основним напрямком сучасної системної реформи загальної середньої освіти в Україні має стати:

- Впровадження навчального процесу на основі особистісно-орієнтованого та компетентнісного підходу;
- Поділ освітнього простору для інтеграції змісту навчання та ефективної реалізації потенціалів;

- Зосередити увагу на формуванні та розвитку цінностей, ключових компетентностей та наскрізних умінь студентів;

- Значно підвищити потенційну цінність шкільного навчання, визначивши ставлення учнів як один із цільових індикаторів навчальних досягнень для учнів 5-9 класів;

- Визначити наскрізні компетентності як основну основу для формування та розвитку базових компетентностей учнів;

- Виховання відповідального та шанобливого ставлення до сім'ї, суспільства, довкілля, національних і культурних цінностей українського народу.

Як зазначалося вище, в центрі уваги сучасної реформи загальної середньої освіти в Україні перебувають ключові (базові) компетентності, які відображають вимоги суспільства (держави) до рівня і спрямованості освіти та розвитку учнів.

Ключові компетентності - це компетентності, які дозволяють людям досягати успіху, ефективно жити і діяти незалежно в домінуючому суспільстві. Ключові компетентності також дозволяють людям брати участь у багатьох соціальних сферах і дають можливість кожному члену суспільства зробити свій внесок у розвиток суспільства. Крім того, ключові компетентності є індикаторами готовності до активної участі в житті суспільства і спрямовують освітній процес на досягнення певних цілей [4]. Основними ключовими компетентностями є:

- Мовна компетентність, що поєднує вміння «читати» як основного засобу отримання інформації та «писати» як основного засобу її передачі (еквівалент ключової компетентності «вільне володіння державною мовою»);

- Комунікативна компетентність - поступове формування комунікативної компетентності для того, щоб мати можливість спілкуватися з іншими людьми в суспільстві (еквівалент ключової компетентності «комунікативна компетентність рідною мовою (якщо вона є відмінною від державної) та іноземною мовою»);

- Математична компетентність: базується на навичках лічби, вимагає абстрактного мислення, уяви та пам'яті (відповідає базовій компетентності «математична компетентність»);

- Соціальна компетентність: відображає здатність особистості діяти належним чином у суспільстві і є найширшою з ключових компетентностей, оскільки охоплює всі можливі сфери взаємодії особистості та суспільства (відповідає ключовим компетентностям «компетентність у природничих науках, інженерії та техніці», «громадянська і соціальна компетентність», «культурна компетентність», «підприємливість і фінансова грамотність», «інноваційність» та «інформаційно-комунікаційна компетентність»);

- Екологічна компетентність: ґрунтується на здатності поводитися з природою належним чином (відповідає ключовим компетентностям).

Інші ключові компетентності:

- Компетентність у сфері самоосвіти (відповідає ключовій компетентності «Уміння вчитися впродовж життя»), яка ґрунтується на здатності до самостійного навчання як ключовому елементі для досягнення успіху в суспільстві знань;

- Значення компетентність: оперування, критичне оцінювання та аналіз знань (відповідає ключовим компетентностям «уміння вчитися впродовж життя» та «компетентність у сфері комунікації знань») [4].

Ще одним важливим напрямом сучасного реформування загальної середньої освіти є запровадження компетентнісного підходу як основної парадигми навчання. Компетентнісний підхід складається з двох основних категорій: «компетенція» та «компетентність».

На нашу думку, категорія «компетенція» є конкретизацією очікуваних результатів навчання і відображає певну комплексну шкалу (0-100% або 1-12 балів), тоді як категорія «компетентність» є індикатором результатів освітнього процесу і відображає результати навчання кожного учня за комплексною шкалою відповідних «компетенцій». Вона відображає певний рівень досягнень.

З цього можна зробити висновок, що структура категорій «компетенція» і «компетентність» є однорідною. Однак постає проблема визначення структури основних категорій компетентнісного підходу та встановлення взаємозв'язків між її структурними елементами.

Для вирішення цієї проблеми було проведено ретроспективний аналіз критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів в Україні.

У Радянському Союзі, наприклад, в системі освіти, в тому числі і в Україні, було визначено три основні критерії оцінювання результатів навчання учнів: знання, вміння та навички, які лягли в основу так званого ЗУН-підходу. Ці критерії використовуються в українській системі освіти і сьогодні та є основою для включення їх до складу дослідницьких категорій «компетенція» та «компетентність».

На початку незалежності України та наприкінці 20-го століття було запроваджено особистісно-орієнтований підхід до системи освіти. Цей підхід не заперечує критерії ЗУН-підходу (знання, уміння та навички), але додає ціннісні орієнтації та особистісні якості. При цьому оцінювання результатів навчання учнів здійснювалося за трьома основними критеріями (знання, уміння та навички), як і в СРСР, а інші критерії враховувалися при організації навчально-виховної діяльності.

Парадигма компетентнісного підходу почала вивчатися в Україні на початку 21 століття, а з 2016 року цей підхід ліг в основу реформи української системи освіти, втіленої в Концепції Нової української школи [5; 6].

На нашу думку, основною ідеєю компетентнісного підходу є бачення освітніх результатів особистості як контексту її власної діяльності та загалом, орієнтація навчання на практичну складову (головним завданням є формування та розвиток умінь, а не знань). Також важливими є взаємозв'язки з комунікативним підходом та підходом ЗУН.

Іншими словами, компетентнісний підхід є інтегрованим ієрархічним утворенням, що базується на ЗУН-підході, особистісно-орієнтованому підході та діяльнісному підході. Так, структура категорій «компетенція» і «компетентність» включає знання, уміння, навички, здібності, нахили, ціннісні орієнтації та особистісні якості як критерії оцінювання результатів навчання учня. Ціннісні орієнтації включають особистісні мотиви, мотивації, ціннісні орієнтації, інтереси та прагнення, а якості - особистісні здібності та схильності.

У даній системі структурним елементом, що дозволяє управляти і прискорювати освітній процес, є ціннісна орієнтація особистості, яка інтегрує мотиви, стимули, цінності, інтереси і прагнення студента. Однак цінності як психолого-педагогічні конструкти створюються і формуються протягом дуже тривалого періоду часу. При цьому цінності залишаються з людиною майже протягом усього життя, за винятком кризових ситуацій та надзвичайних подій. Це пояснюється тим, що знання забуваються, навички втрачаються, а цінності залишаються на все життя.

На відміну від цінностей, інтереси легше сформувати, але вони набагато менш стійкі. Як етап реалізації пізнавальної активності, важливо відзначити, що на кожному уроці вчитель «запалює» інтерес учнів до предмета, який вивчається в цей момент, але цей інтерес триває недовго, скажімо, 10-15 хвилин. Тому вчитель, який веде наступний урок, може «запалити» інтерес учнів до своєї теми.

Окрім зацікавленості, у формуванні цінностей важливу роль відіграють «прагнення», які відображають довгострокові цілі та мрії учнів. Знаючи, чого хоче кожен учень, вчителі можуть стимулювати академічний інтерес у світлі цих прагнень.

Мотивація і заохочення є елементами управління учнями і функціонують як спонукальні дії. Водночас мотиви є зовнішніми, викликаними бажанням отримати похвалу вчителя, похвалу батьків, уникнути покарання тощо. Водночас заохочення, як правило, є внутрішніми і характеризуються слухняністю, відповідальністю, почуттям обов'язку, традиціями, духовно-моральними настановами тощо.

Варто зазначити, що затверджений Державний стандарт базової середньої освіти [1] розкриває спрямованість цінностей через ставлення учнів. Найнижчим рівнем є позитивне ставлення до навчання та предметів, а найвищим - любов до навчання та предметів.

І. Гулівата та І. Ніколіна проаналізували ще один напрямок освітніх трансформацій - розбудова освітньої безбар'єрності. Дослідниці означили державний підхід щодо реалізації освітньої безбар'єрності спрямований на

розвиток інклюзивної системи освіти, дистанційного навчання, набуття новітніх компетенцій, зокрема цифрових; здійснили огляд сучасних цифрових інструментів та технологій у реалізації безбар'єрного освітнього середовища для осіб з інвалідністю, маломобільних груп та людей особливими освітніми потребами [8].

Висновки. Визначивши основні акценти та концепції сучасного реформування системи загальної середньої освіти, дослідження дозволяє зробити наступні висновки:

1) Основним напрямом сучасної інституційної реформи загальної середньої освіти в Україні є реалізація освітнього процесу на засадах особистісно-орієнтованого та компетентнісного підходів і поділ змісту освіти на окремі освітні галузі, спрямовані на забезпечення інтеграції та ефективного розвитку потенційних компетентностей.

2) У процесі аналізу переліку базових компетентностей сучасних випускників закладів загальної середньої освіти, передбачених Державним стандартом базової середньої освіти та Законом України «Про освіту», було виявлено, що представлені в переліку базові компетентності є різнорівневими педагогічними компонентами, оскільки в них використовуються поняття різних рівнів.

3) Категорії «компетенція» і «компетентність» вважаються однорідними за структурою, оскільки включають знання, уміння, навички, ціннісні орієнтації («мотивація, спонукання, цінності, інтереси та прагнення») та особистісні якості (компетентність і спрямованість) як критерії оцінювання результатів навчання учнів.

4) Реформування загальної середньої освіти відбувається і в контексті забезпечення рівних можливостей до освіти – розбудови освітньої безбар'єрності.

Список використаних джерел:

1. Державний стандарт базової середньої освіти. Постанова КМУ № 898 від 30.09.2020 року. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv-povnoyi-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i300920-898>.

2. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VNI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

3. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16.01.2020 № 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>

4. Компетентнісний підхід в освіті: теоретичні засади і практика реалізації : матеріали методологічного семінару 3 квітня 2014 року, м. Київ : [у 2 ч.]. Київ : Ін-т обдарованої дитини НАПН України, 2014. 292 с.

5. Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи / Упоряд.: Гриневич Лілія, Елькін Олександр, Калашнікова Світлана [та ін.]. Львів, 2016. 40 с.

6. Нова українська школа: Основи стандарту освіти / Ред. Кол.: Лілія Гриневич, Віктор Бриндза, Ніна Дементієвська, Роман Шиян (координатор проекту) [та ін.]. Львів, 2016. 64 с.

7. Смагіна Т. М. Процесуальні аспекти правонаступництва базової НУШ. Базова освіта НУШ: процесуальне правонаступництво : зб. матеріалів регіонал. наук.-практ. інтернет-конференції, 29 березня 2021 р. Житомир: КЗ «Житомирський ОППО» ЖОР, 2021. С. 75-81.

8. Гулівата І., Ніколіна І.. Цифрові інструменти для впровадження в безбар'єрне освітнє середовище. *Комп'ютерно-інтегровані технології: освіта, наука, виробництво*. 2023. №51. С.37-42.

УДК 61:378

Незгода Н. П.

Здобувач освітнього ступеня «магістр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

**ПРИНЦИПИ ТА ІНСТРУМЕНТИ ПРОЄКТНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В
ПРОГРАМАХ МЕДИЧНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ**

На основі аналізу наукових джерел, що стосуються управління підприємством, доведено, що в умовах розширення цифрової економіки, радикальних змін на конкурентному ринку та глобальних викликів, підприємства все частіше відмовляються від традиційного підходу до управління на користь проєктного менеджменту.